

aan Minister voor Klimaat en Energie
datum 12 januari 2024
betreft Reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) op de 'Contouren Klimaatplan 2024 en INEK'

Consultatiereactie

Het oplossen van de klimaatcrisis is één van de grootste uitdagingen van onze tijd. De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en haar leden zetten zich maximaal in om de verduurzaming van de samenleving te versnellen. Samen met hun klanten en partners werken duizenden bankmedewerkers iedere dag aan een duurzamer Nederland. Banken beoordelen niet alleen de kansen en risico's van verduurzaming, ze kijken ook naar de prestaties en eventuele kwetsbaarheden van klanten en helpen onder meer met het financieren van verduurzamingsinvesteringen. De NVB en haar leden nemen naast klimaatverandering ook de energietransitie in ogenschouw, de bescherming van onze natuur, de circulaire economie en het belang van een rechtvaardige transitie. Zo verbinden banken diverse duurzaamheidstransities met elkaar – op weg naar een duurzamer Nederland. De NVB steunt het initiatief om te komen tot een integraal Klimaatplan. Wij vragen daarbij aandacht voor de volgende punten:

- Bedrijven en burgers hebben duidelijkheid nodig; wat wordt het pad richting klimaatneutraliteit? De NVB moedigt de overheid aan om een visie te ontwikkelen op langetermijn-waardecreatie die schetst hoe Nederland, binnen de planetaire grenzen, een florerend bedrijfsleven kan hebben.
- Navigeer het bedrijfsleven een duurzame richting op door **I.** duidelijk te maken binnen welke kaders ze mogen opereren. Dat kan door de ontwikkeling van sectorale transitiepaden die in lijn zijn met een 1.5°C-scenario **II.** scherpe (product)normen geleidelijk in te faseren die passen bij een klimaatneutraal Nederland in 2050 en **III.** internationaal te pleiten voor het beprijsen van broeikasgasemissies.

1. De contourenbrief doet een voorstel voor de contouren van het nieuwe Klimaatplan. Wat vindt u van deze contouren? Welke onderdelen verdienen extra aandacht en welke onderdelen ontbreken?

Het bedrijfsleven bestaat bij de gratie van maatschappelijke waardecreatie en een gezond financieel rendement. De NVB vindt het belangrijk dat het perspectief 'Nederland in 2050' aandacht schenkt aan het toekomstig verdienvermogen van Nederland binnen onze planetaire grenzen, met daarin aandacht voor de mens (sociale waardecreatie), de natuur (ecologische waardecreatie) en de economie (financiële waardecreatie). Maak duidelijk hoe bedrijven winst maken én dat het de norm is (geworden) om op financiële, sociale en ecologische waardecreatie te sturen. Dit vergezicht is nodig om het tempo van verduurzaming op te schroeven.

In 2019 hebben de Nederlandse banken zich gecommitteerd aan het Parijsakkoord en meer recent aan de herziene Nederlandse ambitie om de CO₂e-emissies in 2030 met 55% te verminderen ten opzichte van 1990. Om hier optimaal aan bij te dragen, ontwikkelen banken innovatieve producten en diensten. Aan duurzaamheid gekoppelde leningen zijn daarvan een in het oog springend voorbeeld. Banken belonen geldnemers met een rentekorting op hun lening wanneer zij de afgesproken duurzaamheidsdoelen realiseren. Zo helpt de markt – bedrijfsleven, publieke sector en financiële sector – mee om de klimaatdoelen te behalen.

Voor de duurzaamheidstransities is een effectief samenspel nodig tussen de overheid, de financiële sector én de reële economie. De klimaatactieplannen van banken zijn daarbij een puzzelstuk van de grotere puzzel die we de komende jaren samen moeten leggen. De contouren van het Klimaatplan laten wat gezamenlijke actie betreft ook veel oplossingsgerichtheid zien waar op voortgebouwd kan worden.

2. Welke aandachtspunten heeft u binnen de voorgestelde onderdelen van het nieuwe Klimaatplan?

Banken zorgen voor financiering, door geld aan te trekken voor een relatief korte periode (onder andere spaargeld) en dat uit te lenen voor de lange termijn (aan burgers, ondernemers en de publieke sector). Deze transformatiefunctie van banken kan dienen als vliegwiel voor verduurzaming. Om een vliegwiel in beweging te krijgen, is een 'duwtje' nodig en in die context benadrukt de NVB een aantal punten:

- Formuleer richtinggevende sectordoelen en ontwikkel op basis daarvan transitiepaden die in lijn zijn met een 1.5°C-scenario en die Nederland richting klimaatneutraliteit bewegen. Schep duidelijke verwachtingen over welke activiteiten en financiële stromen gaan uitfaseren en welke gaan opschalen. Koppel daar tijdspaden aan, zoals voor het uitfaseren van fossiele investeringen (kolen, olie en gas) en de opschaling van (transitie)financiering voor bijvoorbeeld hernieuwbare energie, de landbouwtransitie en verduurzaming van de industrie. De transitiepaden voor de energiesectoren zoals geformuleerd door het Internationaal Energieagentschap kunnen daarvoor een basis vormen.¹
- Als het sectoren duidelijk is aan welke normen ze moeten voldoen en als er ook handhaving is op die normen, dan kan de markt effectiever worden in emissiereductie in lijn met de klimaatdoelen en passende producten en diensten ontwikkelen. Met hun klimaatactieplannen zijn banken al bezig met het stimuleren en ondersteunen van het bereiken van emissiereductie binnen de grootste transitiesectoren, zoals energie, landbouw, vastgoed, industrie en transport.
- De NVB pleit voor een concreet overheids-financieringsinstrumentarium voor economische sectoren op weg naar klimaatneutraliteit in uiterlijk 2050. Het IBO-advies van Van Geest bepleitte eerder meer inzet van beleidsinstrumenten voor normeren, beprijzen en gericht subsidiëren.² De NVB steunt dit advies. Parallel zal de sector ook haar eigen

¹ <https://www.iea.org/reports/net-zero-roadmap-a-global-pathway-to-keep-the-15-0c-goal-in-reach>

² [Scherpe doelen, scherpe keuzes: IBO aanvullend normerend en beprijzend nationaal klimaatbeleid voor 2030 en 2050 | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

financieringsinstrumentarium blijven ontwikkelen. De NVB en haar leden werken graag samen met de overheid en het bedrijfsleven voor het helpen versnellen en opschalen van de duurzaamheidstransities.

3. Welke aandachtspunten en onderdelen mist u in de conceptupdate INEK die volgens u meegenomen zouden moeten worden in de definitieve update?

De NVB wil een aantal specifieke thema's uitlichten die binnen de bankensector veel aandacht krijgen, namelijk de verduurzaming van de woningmarkt, de verduurzaming van mkb-ondernemers, het verbeteren van data waarmee banken hun klimaatdoelen scherper kunnen bepalen en monitoren en tot slot de rol van regionale en lokale overheid:

- Voor het realiseren van de klimaatdoelen voor de **woningmarkt** vindt de NVB het noodzakelijk dat de overheid tijdig helderheid biedt over normen voor de woningmarkt met als doel een klimaatneutrale woningmarkt in 2050. De NVB denkt hierbij aan het wettelijk verplicht stellen van een minimum energielabel bij de (ver)koop van woningen vanaf 2030. Dat geeft woningeigenaren meer vertrouwen in de verduurzamingskeuzes voor hun woning. Daarnaast is het wat de NVB betreft belangrijk dat de 'beleidswerelden' van klimaatmitigatie en -adaptatie nauwer verbonden worden. Op de woningmarkt houdt dat in dat mitigatiemaatregelen zo klimaatbestendig mogelijk zijn en adaptatiemaatregelen zo veel mogelijk klimaatneutraal. Ook kan het helpen als de overheid meer duidelijkheid biedt over op welke plekken we in de toekomst (blijven) bouwen en als de overheid klimaatrisico's zoals wateroverlast of funderingsrot gaat normeren – bijvoorbeeld door ze onderdeel van taxaties te maken. Zie ook het onlangs verschenen rapport van het Platform voor Duurzame Financiering.³
- Op dit moment heeft de **verduurzaming van het mkb** nog onvoldoende snelheid. Mkb'ers hebben behoefte aan eenduidige en heldere informatie, maar ook aan inzicht en handelingsperspectief. De NVB werkt op dit vlak samen met MKB-Nederland en andere partners via het platform Duurzaam Energie Besparen (DEB). EZK ondersteunt dit financieel voor 2024, maar langere ondersteuning is noodzakelijk om te kunnen opschalen.
- Voor de overheid en de banken is **data** van groot belang om te kunnen bepalen of Nederland op weg is naar klimaatneutraliteit. Op initiatief van de NVB werken acht Nederlandse banken samen aan een project om een zogeheten *data scheme* te creëren. Centraal daarin staan gemeenschappelijke definities, berekeningsmethoden en onderzoek naar databronnen. Het doel is eenduidigheid voor de banken, maar ook voor relevante belanghebbenden, zoals klanten, toezichhouders en maatschappelijke organisaties. EZK heeft in de verkennende fase haar interesse in het project getoond en de NVB zou betrokkenheid van EZK bij het verdere proces wenselijk vinden.
- In de INEK wordt verwezen naar de verantwoordelijkheden van de **regionale en lokale overheden** en de rol die zij spelen in de uitvoering van de plannen in hun eigen gebied.

---

³ [Klimaatadaptatie in een stroomversnelling – Financiële sector en overheid samen aan de slag | Platform voor Duurzame Financiering | Werkgroep Klimaatadaptatie](#)

Onderbelicht blijft de rol die deze overheden spelen via bijvoorbeeld hun inkoop(beleid) en het vastgoed dat zij beheren. Net als bij tal van andere organisaties zal ook daar nog een verduurzamingslag gaan plaatsvinden; deze overheden kunnen het goede voorbeeld geven. We vragen dus meer aandacht voor de impact van deze overheden als organisaties – naast hun rol in het uitvoeren van de plannen.

